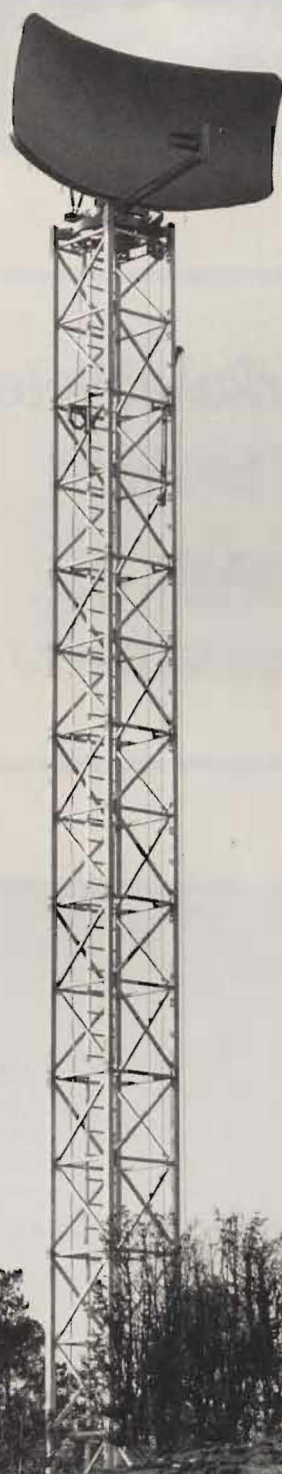

Stril 90 innebär omfattande förändringar inom strilsystemet. Dagens strilsystem karaktäriseras av ett stort antal strilcentraler av varierande teknisk utformning, olika typer av fasta radarstationer för radarspaning på låg eller hög höjd samt ett optiskt luftbevakningssystem med eller utan datorstöd (OPUS). Stor skillnad har funnits mellan sektorerna vad gäller systemlösning. Uthållighet i strilsystemet har tillgogosetts genom en omfattande planering för uppträdande i reservnivåer.

Människan i

STRIL 90

Dessa stora olikheter mellan och inom sektorerna såväl materiet som funktionellt har ställt stora krav på utbildningsorganisationen. Såväl grundutbildning som specialutbildning har varit omfattande för både taktisk och teknisk personal. Materielens särart har till viss del försvårat möjligheterna till ett flexibelt personalutnyttjande redan i fred.

Vårt nya stridslednings- och luftbevakningssystem – Stril 90 – presenterades i nr 2/86 av FLYGVAPENNYTT. Materielinnehållet i Stril 90 har dimensionerats mot den framtida hotmiljön, mot samverkande flygsystem, mot nya tekniska lösningar samt naturligtvis mot våra planeringsmässiga förutsättningar.

En bärande idé har varit att anskaffa enhetlig materiel:

Ett höghöjdsradarsystem,	PS-860
Ett låghöjdsradarsystem,	PS 870
Ett flygburet radarsystem,	PS-890
Ett centralsystem,	Strilic 90

En ny sambandsstruktur har möjliggjort en reducering av antalet strilenheter i förhållande till dagens system genom förbättrad uthållighet och flexibilitet i sambandsnäten.

I centralerna har förbättrade simuleringsfunktioner ökat förutsättningarna till lokal utbildning och spelverksamhet. Det är således en helt ny strilmiljö som vår personal – yrkesofficerare, värnpliktiga, civila och krigsfrivilliga – successivt kommer att möta.

● ● **Människan i Stril 90.** – Hur kommer människan att påverkas av Stril 90? Vilka förändringar kan förutväntas vad gäller uppgifter, krav och arbetsmiljö?

Som tidigare nämnts ligger våra uppgifter i stort fast även framgent. Personalens främsta uppgift i fred är att producera de olika strilförband som i krig skall svara för luftbevakning och stridsledningstjänst. Samtidigt skall vi genom incidentberedskapen hålla en hög vaksamhet i vårt närområde samt stridsleda våra flygförband.

Det nya strilsystemet bygger i större utsträckning på rörliga komponenter – våra

Av överstelöjtnant Owe Eklund

nya radarsystem. Detta förhållande har redan ställt nya krav på personalen. Radarförbandens personal möter en ny miljö, där kraven på fältmässighet har ökat. Förbanden består till större del än tidigare av värnpliktig personal. Detta ställer ökade krav på den fast anställda personalen. Förstågan som chef och utbildare blir vid sidan av fackmannarollen viktig.

● Vid förbandstjänst kommer stora krav att ställas på chefernas *goda ledarskapsförmåga och kreativitet*. Kontaktytor mot övriga delar i totalförsvaret blir nödvändiga även vid det enskilda radarförbandet. Beslut måste decentraliseras och tas där problemen uppstår. Detta kräver utbildning och praktisk övning.

Den tekniska tjänsten har till viss del ändrat karaktär genom ny teknik och mer komplicerade system. Personalens yrkesskicklighet, initiativförmåga och kunskap kommer även fortsättningsvis att vara en förutsättning för god tillgänglighet på materielen.

Förhållandena i våra Stril 90-centraler kommer i stort vara lika dagens. Att arbeta som luftbevakningsledare, målföljningsledare eller radarjaktledare är ju vad avser arbetsuppgifter ganska lika i en gammal och ny strilledning. Strävan i Strilc 90 har dock varit att förbättra arbetsmiljön så till vida att information, presentation och handhavande på position i större grad anpassas till människan. Med andra ord en bättre gränssyta mellan "människa-maskin".

● Fredsverksamheten i centralerna kommer att bli mer omväxlande i framtiden. Centralen skall svara för taktisk grund- och specialutbildning samt leda verksamheten över ett större geografiskt område än tidigare. Detta kommer att ge ökade möjligheter till omväxlande arbetsuppgifter på samma tjänstgöringsplats. Resursavvägningar, prioriteringar och val av metoder för att lösa tilldelade uppgifter måste i hög grad åvila den lokala organisationen. Detta ställer stora krav på den enskildes kreativitet och anpassningsförmåga.

Genom den enhetliga materielen inom landet skapas bättre förutsättningar till växeltjänstgöring i andra centraler. Detta kommer att öka möjligheten att vid behov kraftsamla personal vid övningar, beredskapshöjning eller i en krigssituation till ett prioriterat område.

● ● Stril 90:s freds- och krigsorganisation är ännu inte klar. Omfattande förändringar kommer att krävas. Fredsorganisationen påverkas genom att STRILS upphör i nuvarande form. Vissa uppgifter övertas av Strilc 90-centralerna och vissa överförs till något radarövningskompani. Ett antal centraler som i dagsläget är freds-bemannade kommer av avvecklas.

Organisationsarbetet beräknas påbörjas vid Flygstaben innevarande år. I detta arbete kommer förbandens medverkan att erfordras.

● Sammanfattningsvis kan konstateras att större krav kommer att ställas på morgondagens stril-befäl. Verksamheten kommer att erfordra bredare kunskapsbas. Att snabbt fatta viktiga beslut i kanske nya situationer blir avgörande för en optimal verksamhet. Uppgifter och skyldigheter på en viss nivå måste följas av balanserade resurser och rättigheter.

Stril 60-systemet har under årens lopp väckt stor internationell uppmärksamhet. Personal och materiel har vid ett stort antal utländska studiebesök imponerat på våra gäster.

Stril 90 har goda förutsättningar att överta denna roll. Genom tillförsel av ny materiel, kommande utvecklingsarbete av ny taktik med ny teknik ges personalen stimulerande arbetsuppgifter och vidare utveckling. Detta är vid sidan av generella personaladministrativa åtgärder en förutsättning för arbetstillfredsställelse och engagemang.

Owe Eklund

